

ปัญหาการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทย

นายวรบุรณ นุรณเวช

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการตลาด

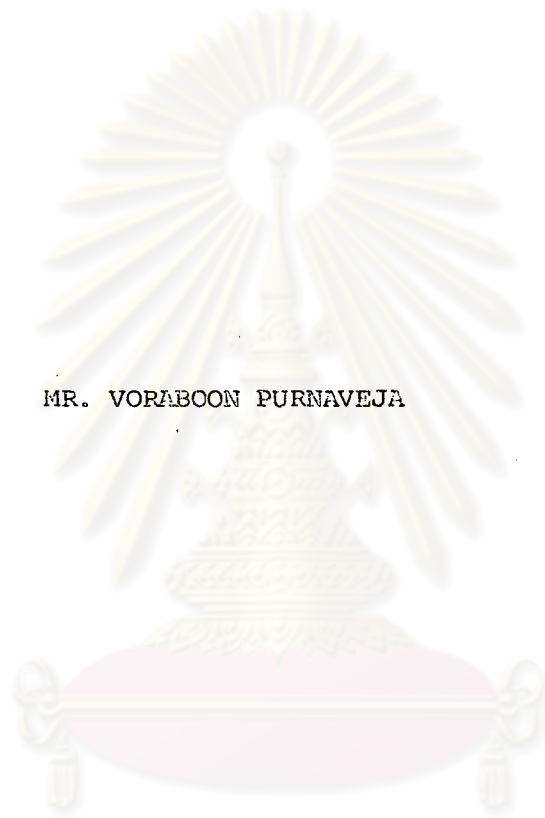
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

PROBLEMS IN EXPORTING OF READY-MADE CLOTHING
INDUSTRY OF THAILAND

MR. VORABOON PURNAVEJA

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Marketing

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทย

โดย

นายวรบูรณ์ บุรณเวช

ภาควิชา

การตลาด

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรشنا วิวัฒน์ชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปรีชา วอนขอมพร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาท ชานนท์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรشنا วิวัฒน์ชาติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทย /
 ชื่อนิสิต   นายวรบูรณ์ นุญเวช
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรัชนา วิวัฒน์ชาติ
 ภาควิชา   การตลาด
 ปีการศึกษา   ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมหลักอันหนึ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อสนับสนุนให้มีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ

งานวิจัยเรื่อง การส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๑

✕ จากการศึกษาปัญหาการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป จะทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงาน, การผลิต, และการตลาด ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่ออุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป และบทบาทของรัฐบาลในการช่วยเหลืออุตสาหกรรมนี้กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่เพิ่งจะมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ และเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ประเทศไทยก็ประสบกับภาวะวิกฤตการณ์น้ำมันที่เป็นผลให้เศรษฐกิจของโลกมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทออื่น ๆ ต้องมีการยกเลิกกิจการ เพราะไม่สามารถต่อสู้กับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นได้ แต่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปกลับรุ่งเรืองขึ้นมาอย่างผิดสังเกต จากสถิติที่ผ่านมากล่าวได้ว่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศมีมูลค่าสูงขึ้นตามลำดับ คือ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ ๔๔๔ ล้านบาทและเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๕๔๙ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ขณะที่มูลค่าการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปเข้าประเทศมีมูลค่าลดลงทุกปี เสื้อผ้าสำเร็จรูปประเภทที่ส่งออกและทำรายได้ให้ประเทศมากที่สุดคือ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายชุดสตรี

โดยเรื่องศึกษาเรื่อง

// เสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยกว่าร้อยละ ๘๐ ส่งไปจำหน่ายยังประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา รองลงไปได้แก่กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ส่วนตลาดเอเชียมีการส่งออกประมาณร้อยละ ๑๐ นอกจากนั้นยังมีตลาดอื่น ๆ ที่จะเป็นตลาดสำคัญในอนาคต คือ

๑. ตลาดอเมริกาและตลาดแคนาดา เป็นตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ประเทศไทยส่งออกมากที่สุด ซึ่งมีมูลค่าการส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปสูงขึ้นทุกปี ทำให้สหรัฐอเมริกาและแคนาดามีการกำหนดโควตาการนำเข้าจากประเทศไทย ซึ่งก็ทำให้การส่งออกได้รับความกระทบกระเทือนเล็กน้อย ส่วนประเทศอื่น ๆ ในอเมริกากลาง เช่น บาฮามาส์ เปอร์โตริโก ฯลฯ ก็มีการนำเข้าบ้างเล็กน้อย ประเทศไทยจึงควรหันมาสนใจตลาดในอเมริกากลางให้มากขึ้นกว่าเดิม

๒. ตลาดเอเชีย ญี่ปุ่นเป็นตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ใหญ่ที่สุด และแนวโน้มการส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยไปยังญี่ปุ่นก็มีแนวโน้มลดลงมาหลายปีแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากญี่ปุ่นเองถือว่าเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่แห่งหนึ่งในเอเชีย รองลงไปคือตลาดฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดที่เหมือนกับญี่ปุ่น นอกจากนั้นยังมีตลาดที่ไทยควรจะให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นคือ กลุ่มประเทศตะวันออกกลางได้แก่ประเทศโอมัน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย ฯลฯ ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าออกรายใหญ่ ๆ ทั้งสิ้น กลุ่มประเทศเหล่านี้จะเป็นตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยในอนาคต เพราะว่าแนวโน้มการนำเข้า ประเทศเหล่านี้มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ส่วนประเทศใกล้เคียง เช่น ลาว เวียดนาม พม่า ปัจจุบันก็มีการติดต่อมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากไทยมีนโยบายเป็นมิตรกับทุกประเทศโดยไม่คำนึงถึงระบบการปกครองว่าจะเป็นอย่างไ

๓. ตลาดแอฟริกา ปัจจุบันผู้ส่งออกของไทยให้ความสนใจต่อตลาดส่วนนี้มาก เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่นิยมการแต่งกายแบบตะวันตกมากขึ้น และปริมาณการส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปเข้าประเทศก็มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

๔. ตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากออสเตรเลียมีการจำกัดโควตาข้างเดียวโดยไม่เปิดเจรจาประเทศใด ๆ จึงทำให้การส่งออกไปตลาดส่วนนี้ลดลงมาก

ปัญหาในการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีปัญหาใหญ่ด้วยกัน ๓ ประการคือ ปัญหาในด้านการผลิต, ปัญหาในด้านการตลาดและปัญหาด้านรัฐบาล จากปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขดังนี้คือ

๑. รัฐบาลควรจัดตั้งเจ้าหน้าที่ให้มากเพียงพอที่จะคอยดูแลและแนะนำเกษตรกรในการเพาะปลูก ภายหลังทั้งจัดหาผ้ายี่ตักมาให้แก่เกษตรกรเพื่อให้ผลผลิตได้มาตรฐานและเพียงพอกับความต้องการ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้ผู้ส่งออกมีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากขึ้น จะเป็นการช่วยผู้ผลิตวัตถุดิบภายในประเทศให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และเงินตราต่างประเทศก็ไม่รั่วไหลอีกด้วย นอกจากนี้รัฐบาลควรจัดตั้ง

สถานฝึกอบรมฝึกหัดแรงงานขึ้น เพื่อให้คนงานได้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องเครื่องยนต์กลไก และเป็นการฝึกคนงานใหม่ให้มาแทนคนงานเก่าที่ลาออกไป เป็นการช่วยเหลือมิให้ผู้ผลิตเสียเวลาในการฝึกคนงาน เพื่อให้ผู้ผลิตจะได้ใช้เวลาไปปฏิบัติงานที่สำคัญกว่าต่อไป

๒. ผู้ผลิตควรที่จะคำนึงถึงคุณภาพของเสื้อผ้าสำเร็จรูปมากกว่าสิ่งอื่น เพราะว่ารสนิยมของลูกค้าในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ผลิตจะต้องออกแบบเสื้อผ้าสำเร็จรูปให้ตรงกับรสนิยมของลูกค้า โดยผู้ผลิตจะต้องร่วมมือกับนักออกแบบชั้นนำในต่างประเทศเพื่อที่จะออกแบบเสื้อผ้าสำเร็จรูปให้สนองความต้องการของลูกค้าได้ทุกระดับ ทำให้ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้น นอกจากคุณภาพของเสื้อผ้าสำเร็จรูปแล้วผู้ผลิตควรคำนึงถึงตลาดให้มาก และทำการหาลูกค้าในตลาดต่างประเทศให้มากขึ้น โดยการจัดตั้งตัวแทนในต่างประเทศทำการติดต่อกับลูกค้าเก่าให้มีการซื้อซ้ำเสมอ และทำการหาลูกค้าใหม่เพิ่มด้วย เพื่อให้ประเทศไทยจะได้ขยายตลาดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้มากยิ่งขึ้น

๓. รัฐบาลควรจัดให้มีธนาคารเพื่อการส่งออกสำหรับช่วยเหลือหรือให้บริการแก่ผู้ส่งออก โดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้ส่งออกได้รับความสะดวกทางการเงินและเอกสารการส่งออกได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลยังควรปรับปรุงวิธีการทางศุลกากรให้สะดวกและรวดเร็วขึ้นกว่าเดิม โดยระบุให้มีการคืนเงินภาษีอากรแก่ผู้ผลิตให้เร็วกว่าเดิม เพื่อให้ผู้ผลิตจะได้มีเงินสำหรับใช้หมุนเวียนต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2

More than 80% of Thai ready-made clothing are exported to developed countries such as the United States of America and the European Economic Community representing the largest and second largest export markets respectively. Exports to Asian countries represent approximately 10%. However, export markets which have significant future export potential are :-

1. American and Canadian markets Most of Thailand's ready-made clothing exports go to American and Canadian markets, where the value of exports has been increasing annually, causing the United States and Canada to impose quotas on imports from Thailand. However, such imposition has had little effect on Thailand's exports. Exports to other countries in Central America, eg., Bahamas and Puerto Rico, have not been significant, and Thailand should therefore pay more interest in the Central American market than in the past.

2. Asian market Japan has the largest market for ready-made clothing, though the trend of export from Thailand to Japan is one which has been declining for many years resulting from the fact that Japan is itself a major exporter in Asia. Hong Kong has the second largest market for ready-made clothing and one with similar characteristic to Japan. Apart from Japan and Hong Kong, the Middle East countries such as Oman, Kuwait, and Saudi Arabia, all of which are major exporters of oil and have been importing on increasing volume of ready-made clothing, should be recognised by Thailand as having significant future potential for becoming an export market for Thai ready-made clothing. As for neighbouring countries such as Laos, Veitnam and Burma, foreign trades with these countries have been

more significant than in the past as a result of Thailand's policy to maintain friendly relationship with other countries regardless of the differing systems of government.

3. African market Exporters of ready-made clothing from Thailand are presently showing considerable interest in the African market because Western style clothing has been gaining increasing popularity amongst African people, and there has been an increasing trend in the volume of ready-made clothing imposed into the African countries.

4. Australian market Australia has imposed a one-sided quota on import of ready-made clothing and declines to negotiate with other countries. Consequently export to this market has decreased considerably.

Export problems of Thailand's ready-made clothing industry may be summarised into three main areas i.e., manufacturing problems, marketing problems, and problems pertaining to the government. The writer therefore proposes the following recommendations and suggestions on possible ways in which such problems may be overcome through corrective actions on the part of the government and the manufacturers of ready-made clothing.

1. The government should assign a sufficient number of officials to provide the necessary assistance and advice to farmers growing cotton, as well as provide them with good quality cotton which would result in yields of standard quality and in quantity which meets demands, so that exporters may thereby be encouraged to use more locally produced raw materials, and local manufacturers of raw materials may consequently benefit from increased income. Furthermore, such increased use of local materials will save the country valuable foreign exchange.

The government should also establish training centers where workers will have the opportunity to acquire knowledge and skills in the fields of mechanic, and replacement workers will be trained thus allowing manufacturers to continue operations without having to incur unnecessary delay in training workers.

2. Manufacturers should recognise the quality of their products as the most important factor because of the continual change in consumers' tastes. Designs of ready-made clothing should be in line with consumers' tastes, and this could only be achieved through joint effect or co-operation between local manufacturers and leading designers abroad in designing ready-made clothing which will meet the demands of customers at all levels and hence gain wider popularity. Apart from quality consideration, market consideration should also be given more emphasis. Manufacturers should take action to secure more export markets for their products through appointed agents whose responsibility will be to obtain consistent export orders from established customers as well as find new customers. In such circumstances. Thailand will be able to expand its export markets for various types of products, and in particular, ready-made clothing.

3. The government should establish export banks to provide services specifically to exporters both in financial matters as well as export documentary requirements. Custom and excise requirements and procedures should also be appropriately revised to achieve both simplicity and speed, so that refunds of taxes to manufactures may be effected without undue delay thereby providing manufacturers with the necessary funds to continue operations.

กิตติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกนี้ ผู้เขียนมีความสนใจมาก่อน และยิ่งมีความสนใจมากขึ้นนับตั้งแต่ผู้เขียนได้เข้ามาทำงานในบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (บริษัทค้าสากลซีเมนต์ไทย จำกัด) ในแผนกพิธีการและจัดส่ง โดยที่ผู้เขียนได้รับความกรุณาจาก คุณสุพจน์ ไทยทอง ผู้จัดการฝ่ายพิธีการและจัดส่ง คุณดำรงค์ อารยะวานิชย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานของเอกชน และรัฐบาลที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ปรีชา วอนขอพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาท ขานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชญา วัฒนชาติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้คอยเอาใจใส่ดูแล สละเวลาอันมีค่า ให้ความช่วยเหลือและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้เขียนมีอาลัยมิได้

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณ รอ. สุวิทย์ หัตถพิทักษ์กุล อาจารย์ถนอมรัตน์ สัตว์รานนท์, อาจารย์ ดร.เชาว์ โรจนแสง และทุกท่านที่ได้กล่าวนามและไม่ได้กล่าวนามมาข้างต้นที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้เขียนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะคุณวิไลวรรณ เกื้อกิจ

หากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีส่วนดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมแล้ว ผู้เขียนขอมอบความดีนั้นให้เป็นเกียรติแก่คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า พี่น้อง และผู้มีพระคุณต่อผู้เขียนทุกท่าน หากมีสิ่งใดบกพร่อง ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

วารุณีย์ บุณยเวช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....

๗

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....

๗

กิตติกรรมประกาศ.....

๗

รายการตารางประกอบ.....

๗

รายการรูปประกอบ.....

๗

บทที่ ๑ บทนำ.....

๑

~~๑~~ ประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทย.....

๕

๓ ภาวะการผลิตและการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทยและประเทศ
คู่แข่ง.....

๒๓

๔ ลักษณะของประเทศผู้นำเข้าที่เป็นตลาดสำคัญ.....

๕๕

๕ ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก.....

๘๒

๖ สรุปและข้อเสนอแนะ.....

๘๘

บรรณานุกรม.....

๙๖

ภาคผนวก.....

๙๘

ประวัติผู้เขียน.....

๑๒๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

๑.	แสดงสถิติการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	๖
๒.	แสดงกำลังการผลิตต่อปีของบริษัทผู้ผลิตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน.....	๒๔
๓.	แสดงกำลังการผลิตของบริษัทผู้ผลิตที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน.....	๒๕
๔.	แสดงประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยที่มีการส่งออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑.....	๔๔
๕.	แสดงสถิติการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของฮ่องกง.....	๕๐
๖.	แสดงสถิติการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของสิงคโปร์.....	๕๔
๗.	แสดงการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปแยกตามปริมาณและมูลค่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๑.....	๖๓
๘.	แสดงโควตาเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกไปประชาคมเศรษฐกิจยุโรป จำแนกตามประเทศสมาชิก.....	๗๐
๙.	แสดงโควตาสีทอไทย-สวีเดน.....	๗๑
๑๐.	แสดงโควตาสีทอไทย-นอร์เวย์.....	๗๒
๑๑.	แสดงระยะเวลาและปริมาณการควบคุมของสวีเดน.....	๗๓
๑๒.	แสดงสถิติการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกกลาง.....	๗๔

รายการรูปประกอบ

หน้า

รูปประกอบที่

- ๑. แสดงสู่ทางการจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปสหรัฐอเมริกา..... ๖๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย